

**Folk
og
Kultur
1991**

Folk og Kultur

Årbog for Dansk

Etnologi og Folkemindevidenskab

1991

Udgivet af Foreningen Danmarks Folkeminder

København 1991

Redaktion:

Bengt Holbek, Poul Høst Moustgaard, George Nellemann, Iørn Piø

Manuskripter og bøger til anmeldelse sendes til:

Folk og Kultur, c/o Nationalmuseet, Nye tider, Brede, Postboks 260, DK-2800 Lyngby

Abonnement tegnes hos:

Foreningen Danmarks Folkeminder, c/o Dansk Folkemindesamling,

Birketinget 6, DK-2300 København S

Trykt hos:

Gullanders Bogtrykkeri a-s, Skjern

ISSN 0105-1024

Foreningen Danmarks Folkeminders styrelse (pr. 1. april 1991):

Lektor Karsten Biering, Institut for folkloristik; museumsinspektør Birte Friis, Sydhimmerlands Museum, Hobro; arkivar Gustav Henningsen, Dansk Folkemindesamling; bibliotekar Else Marie Kofod, Dansk Folkemindesamling; arkivar Jens Henrik Koudal, Dansk Folkemindesamling; museumsinspektør Peter Ludvigsen, Arbejdermuseet; mag. art. Poul Høst Moustgaard, Svendborg; museumsinspektør George Nellemann, Nationalmuseet; museumsinspektør A. Rhede Nielsen, Faaborg Kulturhistoriske Museer; lærer og forfatter Erik Kaas Nielsen, Glostrup; musiketnolog Svend Nielsen, Dansk Folkemindesamling; arkivar Iørn Piø, Dansk Folkemindesamling; museumsinspektør Alan Hjorth Rasmussen, Fjordmuseet i Jyllinge; universitetsadjunkt Martin Zerlang, Institut for sammenlignende litteratur, KU.

Forfattere i denne årgang:

Maria-Therese Hoppe (f. 1945). Mag. art. i Europæisk etnologi 1988, universitetslektor.

Johs. Nørregaard Frandsen (f. 1950). Cand. phil. i dansk 1980. Adjunkt ved Center for Kulturstudier, Medier og Formidling, Odense Universitet.

Viveca Liventhal (f. 1948). Mag. art. i klassisk arkæologi. Har skrevet artikler, også om emner indenfor nyere tids historie. Ansat ved Dansk Folkemindesamling 1986-87.

Anders Chr. N. Christensen (f. 1950). Stud. mag. i folkloristik. Har siden begyndelsen af 1970'erne indsamlet folkelivsberetninger og folkemusik på lydbånd og fra 1979 traditionel dans på video i samarbejde med Dansk Folkemindesamling.

Oversættelse af engelske summaries: Translatør Hanne Gliese, Ringsted.

Indhold

Maria-Therese Hoppe: Hvem var kulsvierne?	5
Carl Christensen Lave: Omvandrende skikkelser og originaler på Djursland i 1890erne	25
Johs. Nørregaard Frandsen: Da landbolivet blev en by i provinsen	33
Viveca Liventhal: Lauritz og Elna – og de andre	60
Anders Chr. N. Christensen: Majbøge i Østhimmerland i dag	77

Dansk folkekultur 1990

En selektiv bibliografi. Af Else Marie Kofod. Redaktionen afsluttet 1. februar 1991	92
---	----

Anmeldelser

Vibeke Harsberg: Træk af den sønderjyske industris udvikling 1850–1864 (Karsten Biering)	107
Jens Henrik Koudal: Sang og musik i Dansk Folkemindesamling. (Karsten Biering) .	107
Kniplingskræmmer Jens Wulffs dagbog 1831–36. I uddrag ved Peter Kr. Iversen (Jørgen Slettebo)	108
Jesu Barndomsbog fortalt for børn og voksne af Eske K. Mathiesen (Vibeke Stybe)	109
lørn Piø: Historien om julemanden fortalt for børn og voksne (Vibeke Stybe)	109
lørn Piø: Bogen om julen. Historien om julen og dens traditioner (Vibeke Stybe) ...	109
Niels Frederiksen: Sønderho. En skipperby ved Vadehavet (Helle Askgaard)	112
Historikergruppen Fempas: Det arbejdende folks kulturhistorie Bd. 3 (Eske K. Mathiesen)	114
Bjørn Hernes (red.): Varens tid (Bjarne Kildegaard)	116

Holger Rasmussen: Hattens rette brug. Hue, hat og hætte i kulturhistorien (Bjarne Kildegaard)	118
Nord-Nytt nr. 40. Tema: Folkelig religiøsitet (Gustav Henningsen)	119
Tove Clemmensen: Nationalmuseets Klunkehjem (Poul H. Moustgaard)	120
Ivar Selmer-Olsen: Barn imellom – og de voksne, En bok om barns egen kultur (Erik Kaas Nielsen)	121
Jens Holmgaard: Alt på sin rette plads (Henrik Stevnsborg)	122
A. G. Drachmann: En gammel skibslæges erindringer (Ole Ventegodt)	123
T. Vogel Jørgensen og Poul Zerlang: Bevingede ord. 6. udg. (Eske K. Mathiesen) ..	125
Mikael Andersen: Olietryk. En folkelig billedform (Eske K. Mathiesen)	126
Ulla Hastrup og Robert Egevang (red.): Danske kalkmalerier (Eske K. Mathiesen) .	126
Danske trylleeventyr udvalgt af Bengt Holbek, bearbejdet af Lisbeth Jensen (Marisa Rey-Henningsen)	127
Bengt Holbek: Tolkning af trylleeventyr (Marisa Rey-Henningsen)	127
Keld Nielsen, Henry Nielsen og Hans Siggaard Jensen: Skruen uden ende. Den vestlige teknologis historie (Poul Strømstad)	129
Erik Ib Schmidt: Behøver vi at nå det hele? (Kristina Grosman Due)	130
Inge Adriansen: Fædrelandet, folkeminderne og modersmålet (Flemming Hemmersam)	132
Eise Marie Kofod: De vilde svaner og andre folkeeventyr. Sidestykker til syv af H. C. Andersens Eventyr (Ole Munch-Pedersen))	134
Karen Kræmer (red.): Dagligdagens kvinder (Mette Skougaard)	136
Henrik Sten Møller: Fra vor egen tid. 100 års boligidealer (Birgit Vorre)	136
Frederik Sieck: Nutidig Dansk Møbeldesign. En kortfattet illustreret beskrivelse (Birgit Vorre)	136
Boligform og Livsstil. Arv og Eje 1989 (D. Yde-Andersen)	137
Bodil Olesen: Et kvarter og dets mennesker (D. Yde-Andersen)	139
Peter Olesen: Den forsvundne landsby (Kjeld Kayser)	140
Peter Olesen: København mellem husene (Peter Dragsbo)	140
Kommuneatlas (Roskilde, Nakskov, Rønne, Sønderborg, Ribe og Samsø) udgivet af Planstyrelsen (Peter Dragsbo)	141
Henrik Bredmose Simonsen: Kampen om danskheden (Inger-Marie Børgesen)	142
Henrik S. Stamp: Retten er sat i Hammerum Hæred (Ulla Thyrring)	143
Indsendt litteratur	144